

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

На правах рукопису

СЕРГЄЄВА ОЛЕНА СТЕПАНІВНА

УДК 336.717.18:336.71

УПРАВЛІННЯ ГРОШОВИМИ ПОТОКАМИ БАНКІВ

Спеціальність 08.00.08 – Гроші, фінанси і кредит

Дисертація
на здобуття наукового ступеня
кандидата економічних наук

Науковий керівник: д.е.н., доцент
МІЩЕНКО С.В.

Одеса – 2015

ЗМІСТ

ВСТУП	4
РОЗДІЛ 1 ТЕОРЕТИКО-МЕТОДИЧНІ ЗАСАДИ УПРАВЛІННЯ ГРОШОВИМИ ПОТОКАМИ БАНКІВ	12
1.1 Економічна сутність та структуризація грошових потоків банків як об'єкту управління.....	12
1.2 Характеристика чинників, що мають ураховуватись при управлінні грошовими потоками банків	31
1.3 Науково-методичні підходи до управління грошовими потоками банків....	45
Висновки до розділу 1	62
РОЗДІЛ 2 ФОРМУВАННЯ АНАЛІТИЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ УПРАВЛІННЯ ГРОШОВИМИ ПОТОКАМИ БАНКІВ	65
2.1 Аналіз грошових потоків банків України та чинників, що змінюють їх характеристики	65
2.2 Формування комплексної системно-процесної моделі аналітичного забезпечення управління грошовими потоками банків	96
2.3. Розробка науково-методичного підходу для оцінки якості управління грошовими потоками банків на основі динамічного векторного показника....	114
Висновки до розділу 2	132
РОЗДІЛ 3 УДОСКОНАЛЕННЯ СТРУКТУРНИХ КОМПОНЕНТІВ УПРАВЛІННЯ ГРОШОВИМИ ПОТОКАМИ БАНКІВ НА ОСНОВІ РИЗИК-ОРІЄНТОВАНОГО ПІДХОДУ.....	135
3.1 Методичне забезпечення планування грошових потоків банків з урахуванням ризиків.....	135
3.2 Запровадження управління грошовими потоками банків на основі інтегральної багатофакторної моделі стрес-тестування ризиків, що генеруються ними	161

3.3. Розробка системи фінансового контролінгу при управлінні грошовими потоками банків.....	183
Висновки до розділу 3	195
ВИСНОВКИ.....	198
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	202
ДОДАТКИ	225

ВСТУП

Актуальність теми дослідження. Управління грошовими потоками банків є однією з найскладніших сфер банківського менеджменту на сучасному етапі розвитку банківської системи України, оскільки здійснюється в умовах економічної кризи та політичної нестабільності.

Виходячи з того, що операційне середовище, в якому функціонують банки України, є нестійким та мінливим, а можливості формування грошових потоків з необхідними кількісними та якісними параметрами обмежені, забезпечення ефективності діяльності та фінансової стійкості вимагає розробки науково-методичного забезпечення управління ними з урахуванням усього спектру ризиків екзогенного та ендогенного походження.

Питання банківського та фінансового менеджменту, а також окремі аспекти сутності грошових потоків банків та управління ними знайшли своє відображення в працях зарубіжних та вітчизняних науковців Г. Азаренкової, Л. Алексєєнко, Г. Белоглазової, І. Бланка, М. Бора, Н. Брук, О. Васюренка, І. Волошина, А. Гриценка, Л. Дікань, О. Дзюблюка, Е. Долана, М. Дороніної, Л. Єріс, Е. Жукова, В. Жулідової, М. Зверякова, А. Казака, В. Коваленко, О. Колодізева, П. Конюховського, Г. Коробової, Ю. Коробова, Т. У. Коха, Л. Кузнєцової, А. Курочкіна, О. Лаврушина, М. Марамигіна, Р. Міллера, В. Міловідова, Я. Міркина, С. Міщенко, А. Мороза, Д. Олексіча, О. Панькова, А. Питкіна, Д. Полфремана, М. Поморіної, С. Портера, П. С. Роуза, Л. Рябіної, М. Савлука, М. Сулова, Дж. Сінки мол., Г. Тосуняна, А. Тютюнник, В. Усоскіна, П. Шальнова та ін.

Узагальнення та аналіз наукових результатів дозволили визначити, що системні комплексні дослідження, присвячені управлінню грошовими потоками банків, практично відсутні і існує необхідність подальших досліджень у таких напрямках: уточнення сутності поняття «грошові потоки банків», вдосконалення їх класифікації та структуризації чинників, що змінюють їх кількісні та якісні

параметри; поглиблення теоретичних основ управління грошовими потоками банків, зокрема удосконалення науково-методичних та практичних підходів до їх аналізу, планування й визначення контрольних показників на основі ризик-орієнтованого підходу.

Все це обумовлює актуальність теми дослідження, визначає його об'єкт, предмет, мету і завдання.

Зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами. Обраний напрям дисертаційного дослідження пов'язаний з науковими темами Одеського національного економічного університету «Проблеми регулювання банківської діяльності в умовах циклічного розвитку економіки» (ДР № 0110U008070), «Роль банків у забезпеченні сталого розвитку фінансового ринку та реального сектору економіки України» (ДР № 0114U000276). У межах даних тем автором запропоновано методичний підхід до планування грошових потоків банків та визначення контрольних показників з урахуванням ризиків; обґрунтовано доцільність визначення якості управління грошовими потоками банків на основі розрахунку динамічного векторного показника.

Мета і завдання дослідження. Метою дисертаційної роботи є розвиток науково-методичних підходів і розробка практичних рекомендацій щодо підвищення ефективності управління грошовими потоками банків з урахуванням ризиків, пов'язаних з їх формуванням, в умовах значного рівня невизначеності операційного середовища.

Реалізація поставленої мети обумовила необхідність вирішення в роботі таких завдань:

- дослідити теоретичні основи поняття «грошові потоки банків» та класифікувати їх як об'єкт управління;
- класифікувати та охарактеризувати чинники, що мають урахуватись при управлінні грошовими потоками банків;
- поглибити теоретико-методичні підходи до управління грошовими потоками банків та розробити на цій основі системно-процесну модель;

- провести аналіз банківської системи України з метою визначення характеристик грошових потоків банків та виявлення чинників впливу, що змінюють їх кількісні та якісні параметри;
- сформулювати аналітичне забезпечення управління грошовими потоками банків з урахуванням ризиків, що виникають при їх формуванні;
- розвинути теоретико-методичний інструментарій оцінки якості управління грошовими потоками банків на основі динамічного векторного показника;
- поглибити методичний підхід до планування й визначення контрольних показників грошових потоків банків з урахуванням ризиків, що генеруються ними;
- розробити науково-методичний підхід до стрес-тестування ризиків, що генеруються грошовими потоками банків, та сформулювати комплекс заходів за його результатами;
- обґрунтувати пропозиції щодо запровадження фінансового контролінгу та розробити схему його реалізації при управлінні грошовими потоками банків.

Об'єктом дослідження є процес управління грошовими потоками банків.

Предметом дослідження є теоретичні засади та практичні аспекти щодо управління грошовими потоками банків з урахуванням ризиків в умовах значного рівня невизначеності операційного середовища.

Методи дослідження. Методологічну основу дисертаційної роботи складають фундаментальні положення та прикладні інструменти, напрацьовані в межах теорії фінансів, банківської справи, банківського та фінансового менеджменту, аналізу банківської діяльності, наукові праці вітчизняних та зарубіжних вчених з питань управління грошовими потоками банків.

У процесі дослідження використовувалися такі загальнонаукові методи пізнання, як: теоретичне узагальнення, порівняння, групування та систематизація (при дослідженні сутності поняття «грошові потоки банків» та їх структуризації; формуванні системи ознак для класифікації чинників, що впливають на кількісні та якісні параметри грошових потоків банків);

порівняння (у процесі виявлення спільних і відмінних рис методичних підходів до управління грошовими потоками банків, їх планування, аналізу та контролю); системного аналізу (при визначенні сутності та складових управління грошовими потоками банків за системним підходом); статистичний аналіз та логічне узагальнення (для визначення характеристик грошових потоків банків України та виявлення чинників впливу, що змінюють їх кількісні та якісні параметри), формалізації та економіко-математичного моделювання (у процесі розробки динамічного векторного показника та інтегральної багатофакторної моделі стрес-тестування ризиків, що генеруються грошовими потоками банків).

Інформаційною базою дослідження є чинні законодавчі та нормативні акти, що регулюють діяльність банків, офіційні матеріали Державної служби статистики України, Національного банку України, Асоціації українських банків, Незалежної асоціації банків України, публічна фінансова та внутрішня управлінська звітність банків, праці вітчизняних і зарубіжних науковців.

Наукова новизна одержаних результатів полягає у розвитку науково-методичних підходів і розробці практичних рекомендацій щодо підвищення ефективності управління грошовими потоками банків з урахуванням рівня ризиків, пов'язаних з їх формуванням, в умовах значного рівня невизначеності операційного середовища.

Наукову новизну дисертаційної роботи визначають такі положення:

вперше:

- запропоновано науково-методичний підхід до управління грошовими потоками банків на основі запровадження інтегральної багатофакторної моделі стрес-тестування ризиків, що генеруються ними, застосування якої дає змогу сформуванню комплекс взаємозалежних управлінських рішень, спрямованих на попередження загрози втрати фінансової стійкості банків;

удосконалено:

- науково-методичний підхід до формування аналітичного забезпечення управління грошовими потоками банків на основі системно-процесної моделі,

який відрізняється від існуючих його розглядом як сукупності організаційно-структурної та функціональної підсистем, об'єднаних на основі процесного підходу таким чином, що забезпечується реалізація оціночної, діагностичної та пошукової функцій; узгодженим поєднанням формалізованих та неформалізованих методів та інструментів аналізу. Його застосування дозволяє обґрунтувати плани формування грошових потоків банків на стратегічному, тактичному та оперативному рівнях; проводити контроль за їх виконанням та здійснювати коригування при зміні екзогенних та ендогенних чинників;

- комплекс інструментарію оцінки якості управління грошовими потоками банків шляхом розрахунку динамічного векторного показника, що базується на застосуванні методів непараметричної статистики та модифікації панельних даних у тривимірний статистичний масив, і дозволяє надати кількісну та якісну оцінку для різних об'єктів аналізу (банків, видів діяльності, підрозділів) на окремі звітні дати, відстежувати та оперативно реагувати на негативні зміни в діяльності банків, які призводять до погіршення кількісних та якісних параметрів їх грошових потоків;

- науково-методичне забезпечення планування грошових потоків банків на основі поетапної реалізації процедур трансформації цільових параметрів стратегічного рівня у план (бюджет) руху грошових коштів та платіжний календар. Запропонований підхід, на відміну від існуючих, забезпечує безперервність формування планів грошових потоків банків у стратегічному, тактичному й оперативному періодах; надає можливість проведення експертизи планів на збалансованість та максимізацію ефективності діяльності; враховує ризики, пов'язані з формуванням грошових потоків, та обмежує їх рівень вже на етапі планування;

набуло подальшого розвитку:

- система критеріїв класифікації грошових потоків банків на основі розмежування їх у процесі управління на: базові, виділені за видами операцій, що їх генерують, у розрізі видів діяльності; додаткові, виділені відповідно до цілей управління (якісні критерії управління; критерії визначення кількісних

характеристик; критерії, що визначають особливості технології управління). Представлена система критеріїв дозволяє сформувавши наукове підґрунтя для удосконалення інструментарію управління грошовими потоками банків;

- методичні засади формування багаторівневої системи чинників, що змінюють кількісні та якісні параметри грошових потоків банків, на основі обґрунтування доцільності їх розмежування за джерелом походження – на ендогенні та екзогенні чинники; за масштабом впливу – чинники на макро-, мезо- та мікрорівнях. Це дозволило сформувавши наукове підґрунтя для удосконалення аналітичного забезпечення управління грошовими потоками банків з урахуванням усього спектру ризиків екзогенного та ендогенного походження;

- науково-методичний підхід до управління грошовими потоками банків на основі розробленої системно-процесної моделі, яка функціонує на основі інтеграції принципів системного та процесного підходів до управління та специфічних принципів управління грошовими потоками, включає базові елементи (об'єктна, суб'єктна, цільова, функціональна підсистеми), застосування якої забезпечує досягнення стратегічних цілей діяльності банків без загрози втрати фінансової стійкості;

- науково-методичне забезпечення контролю грошових потоків банків на основі запровадження фінансового контролінгу, що, на відміну від існуючих, базується на інтеграції аналізу, планування, контролю кількісних параметрів грошових потоків та управління ризиками, пов'язаними з їх формуванням, і є дієвим інструментом балансування критеріїв ефективності, ліквідності та ризиків.

Практичне значення одержаних результатів дисертаційної роботи полягає в можливості застосування розроблених теоретичних положень, висновків і методичних рекомендацій на рівні окремих банків – при вдосконаленні управління грошовими потоками з урахуванням ризиків, що виникають при їх формуванні; на рівні Національного банку України – при вдосконаленні

методів аналізу фінансового стану банків на основі стрес-тестування у системі виїзного нагляду.

Розроблені методичні підходи та рекомендації щодо концепції удосконалення процедур нагляду за параметрами грошових потоків банків в умовах невизначеності з позиції регуляторних органів використані Центром наукових досліджень Національного банку України (довідка від 23.12.2014 р. № 53-017/76908). Розроблена комплексна модель оцінки та аналізу ризиків, що впливають на формування грошових потоків, запроваджена в діяльність філії ПАТ «Укресімбанк» (довідка від 22.10.2014 р. № 063/1107/3148). Пропозиції щодо формування планів грошових потоків з трансформацією цільових параметрів у план (бюджет) руху грошових коштів і платіжний календар було використано ПАТ «АКБ «КОНКОРД» (довідка від 17.10.14 р. № 07/1921). З метою оцінки якості управління грошовими потоками на основі динамічного векторного показника запропонований науково-методичний підхід використано ПАТ «КБ ПРЕМІУМ» (довідка від 20.01.15 р. № 0125/1374).

Одержані автором результати наукового дослідження використовуються в навчальному процесі при викладанні дисциплін «Гроші та кредит», «Кредитні операції банків», «НБУ та грошово-кредитне регулювання», «Управління фінансовою стійкістю в банку» (довідка від 19.12.14 р. № 01-10/1083).

Особистий внесок здобувача. Наукові положення, розробки, висновки та рекомендації, що виносяться на захист, одержані автором самостійно. Із наукових праць, опублікованих у співавторстві, в роботі використано лише ті положення та ідеї, що є результатом особистих досліджень здобувача.

Апробація результатів дисертації. Основні наукові положення і результати дослідження доповідалися та отримали схвальну оцінку на науково-практичних конференціях, зокрема: IV науково-практичній конференції «Інституційні засади функціонування економіки в умовах трансформації» (м. Одеса, 2010 р.); Всеукраїнській науково-практичній конференції «Перспективи управлінської діяльності суб'єктів господарювання»

(м. Черкаси, 2012 р.); Міжнародній науково-практичній конференції «Актуальні проблеми розвитку економіки в умовах глобалізації» (м. Тернопіль, 2012 р.); Міжнародній науково-практичній конференції «Сучасні проблеми інвестиційної діяльності в Україні» (м. Київ, 2013 р.); I Міжнародній науково-практичній конференції «Соціально-економічні трансформації в умовах глобалізації: світові та вітчизняні виміри» (м. Херсон, 2013 р.); VIII Міжнародній науково-практичній конференції «Трансформаційні процеси в економіці держави та регіонів» (м. Запоріжжя, 2013 р.); Міжнародній науково-практичній конференції «Сучасні проблеми та механізм фінансового управління» (м. Харків, 2013 р.); Всеукраїнській науково-практичній інтернет-конференції «Сучасні тенденції економічного та соціального розвитку: держава, регіон, підприємства» (м. Луганськ, 2014 р.); Міжнародній науково-практичній конференції «Перспективи інвестиційних рішень у бізнесі та управлінні проектами» (м. Одеса, 2014 р.); Міжвузівській науково-практичній інтернет-конференції «Економіка і фінанси: аналіз тенденцій та перспективи розвитку» (м. Дніпропетровськ, 2014 р.).

Публікації. Положення наукової новизни, пропозиції та висновки дисертації опубліковані у 25 наукових працях загальним обсягом 9,55 друк. арк., з яких особисто автору належить 8,8 друк. арк., із них: п'ять публікацій у колективних монографіях, дев'ять наукових статей у наукових фахових виданнях України з економіки (з них: дві – у виданнях, включених до міжнародних наукометричних баз; одна – в електронному науковому фаховому виданні); одна стаття у зарубіжному науковому виданні, 11 публікацій у тезах доповідей на міжнародних науково-практичних конференціях.

Структура та обсяг дисертації. Дисертація складається зі вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел і додатків. Загальний обсяг дисертації становить 277 сторінок, у тому числі на 112 сторінках розміщено 19 таблиць, 61 рисунок, 18 додатків і список використаних джерел із 210 найменувань.

ВИСНОВКИ

У дисертації наведено теоретичне узагальнення і нове вирішення наукового завдання, яке полягає у розвитку науково-методичних підходів і розробці практичних рекомендацій щодо підвищення ефективності управління грошовими потоками банків з урахуванням ризиків, пов'язаних з їх формуванням, в умовах значної невизначеності операційного середовища.

За результатами виконаної дисертаційної роботи зроблено такі висновки:

1. На основі аналізу теоретичних напрацювань поглиблено розуміння сутності поняття «грошові потоки банків», які запропоновано визначати як індивідуальні вхідні та вихідні потоки та їх агреговані сукупності, генеровані в результаті комерційної, торгової діяльності та діяльності з управління активами та пасивами, що обумовлюють їх кількісні параметри, а їх співставлення дозволяє визначити рівень ліквідності та ефективності діяльності банків. Визначено, що рух грошових потоків банків пов'язаний з чинниками часу, ризику й ліквідності.

2. Автором сформовано багаторівневу класифікацію грошових потоків банків залежно від мети застосування управлінського впливу. В якості базових взято ознаки класифікації грошових потоків за видами операцій в розрізі видів діяльності – комерційної, торгової та діяльності з управління активами та пасивами. На її основі, відповідно до цілей управління, їх класифіковано за: якісними критеріями управління; критеріями визначення кількісних характеристик; критеріями, що визначають особливості технології управління ними.

3. Для підвищення якості управління грошовими потоками банків сформовано багаторівневу систему чинників, що змінюють їх кількісні та якісні параметри. До екзогенних віднесено: чинники макросередовища, пов'язані з прямим чи опосередкованим впливом на банки політичних, правових,

соціальних та економічних процесів, що формують операційне середовище, в якому вони здійснюють свою діяльність; чинники мезосередовища, пов'язані з впливом на банки клієнтів, конкурентів та регулятора в частині його можливостей генерувати грошові потоки в запланованих обсягах з необхідними кількісними та якісними параметрами. До ендогенних віднесено чинники мікросередовища, пов'язані з сукупністю індивідуальних характеристик банків, похідних від цілей діяльності на ринку, формалізованих у банківській політиці та стратегії, ресурсів, наявних для їх досягнення, та здатності ефективно їх використовувати.

4. Управління грошовими потоками банків запропоновано визначати як цілеспрямований багаторівневий вплив взаємопов'язаних між собою підсистем управління на процес формування і подальшого регулювання кількісних та якісних параметрів грошових потоків банків, які забезпечують досягнення стратегій і цілей фінансового менеджменту в межах заданих величин ризиків, що генеруються ними, з дотриманням загальних та специфічних принципів.

На цій основі у роботі розроблено системно-процесну модель управління грошовими потоками банків, яка функціонує на основі інтеграції загальних принципів системного та процесного підходів до управління та специфічних принципів управління грошовими потоками, включає базові елементи (об'єктна, суб'єктна, цільова, функціональна підсистеми), застосування якої забезпечує досягнення стратегічних цілей діяльності без загрози втрати фінансової стійкості.

5. За результатами проведеного аналізу банківської системи України з'ясовано, що управління грошовими потоками банків здійснюється під впливом суперечливих та важко прогнозованих процесів в економіці, політиці та соціальній сфері. Значний вплив на формування грошових потоків банків на макrorівні здійснює зміна основних економічних показників, які впливають на фінансові можливості економічних суб'єктів, за рахунок яких забезпечується попит на банківські послуги; на мезорівні – недовіра до банків з боку населення

та підвищені регуляторні вимоги; на мікрорівні – ризики кредитування, валютний ризик, дисбаланси у структурі залучення та розміщення коштів.

6. Автором доведено, що в сучасних умовах функціонування банків України управління грошовими потоками має базуватись на якісному аналітичному забезпеченні, яке за системно-процесним підходом запропоновано визначати як сукупність організаційно-структурної (об'єкт, суб'єкт та предмет аналізу) та функціональної (технологія та методи аналізу) підсистем, пов'язаних на основі процесного підходу таким чином, що забезпечується ефективна реалізація оціночної, діагностичної та пошукової функцій.

7. Для визначення якості управління грошовими потоками банків в дисертаційній роботі запропоновано розраховувати динамічний векторний показник, що базується на застосуванні методів непараметричної статистики та модифікації панельних даних у тривимірний статистичний масив.

Його використання дозволяє надати кількісну та якісну оцінку якості управління грошовими потоками для різних об'єктів аналізу (банків, видів діяльності, підрозділів) на окремі звітні дати, відстежувати та оперативно реагувати на негативні зміни в їх діяльності, які призводять до погіршення кількісних та якісних параметрів грошових потоків. Окрім цього, згортка великих масивів вхідних панельних даних у динамічний векторний показник дає змогу менеджерам банків оперативно готувати звіти вищому керівництву та значно полегшує інтерпретацію результатів аналізу. У випадку виявлення відхилень поточних значень динамічного векторного показника від планових здійснюється поглиблений аналіз динаміки окремих вхідних показників.

8. Відповідно до ризик-орієнтованого підходу до управління, розроблена системно-процесна модель планування грошових потоків банків, що забезпечує безперервність формування планів у стратегічному, тактичному й оперативному періодах з трансформацією цільових параметрів у план (бюджет) руху грошових коштів і платіжний календар; надає можливість проведення оперативної експертизи планів на збалансованість та максимізацію

ефективності діяльності; враховує ризики, пов'язані з формуванням грошових потоків, та обмежує їх рівень вже на етапі планування.

9. У роботі запропоновано науково-методичний підхід до оцінки ризиків, пов'язаних з формуванням грошових потоків банків, на основі застосування інтегральної багатофакторної моделі, що передбачає послідовну реалізацію наступних етапів: визначення мети стрес-тестування; формування інфраструктури; вибір чинників, що впливають на грошові потоки, та визначення взаємозв'язку між ними; вибір типу сценарію стрес-тестування. За результатами інтегрального багатофакторного стрес-тесту ризиків, що генеруються грошовими потоками банків, приймаються управлінські рішення, які можуть бути структуровані за горизонтом реагування на довгострокові, середньострокові заходи та заходи миттєвого реагування.

10. Обґрунтовано необхідність запровадження фінансового контролінгу грошових потоків банків, що передбачає інтеграцію аналізу, планування, контролю кількісних параметрів грошових потоків та управління ризиками, пов'язаними з їх формуванням.

Його застосування дозволяє відстежити недоліки управління грошовими потоками; обґрунтувати планування та прогнозування грошових потоків; забезпечити досягнення поставлених цілей, зокрема планового рівня ефективності, не порушуючи фінансову стійкість та підтримуючи необхідний рівень ліквідності; забезпечити стійке функціонування банків під час криз та нестабільності операційного середовища функціонування.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Азаренкова Г. М. Фінансові ресурси та фінансові потоки : Теорет. аналіз / Г. М. Азаренкова; Нац. банк України, Укр. акад. банк. справи. Харк. філ. — Х. : ПП Яковлєва, 2003. — 102 с.
2. Азаренкова Г. М. Фінансові потоки в системі економічних відносин : Моногр. / Г. М. Азаренкова. — Х. : ВД «Інжек», 2006. — 328 с.
3. Азаренкова Г. М. Менеджмент фінансових потоків економічних агентів : монографія / Г. М. Азаренкова; Нац. банк України, Ун-т банк. справи. — К., 2009. — 335 с.
4. Азаренкова Г. М. Сучасні комерційні банки: персонал, розвиток, організація / Г. М. Азаренкова, Л. В. Дікань, Т. О. Новосельцева; Харк. держ. екон. ун-т. — Х. : ВД «ІНЖЕК», 2003. — 132 с.
5. Алексеєнко Л. М. Основні етапи і тенденції розвитку фінансового планування. Наука й економіка / Л. М. Алексеєнко // Наук.-теорет. ж-л Хмельницького екон. ун-ту. — 2013. — Вип. 2. — С. 45–52.
6. Белоглазова Г. Н. Деньги. Кредит. Банки: учебник / Г.Н. Белоглазова — М.: Высшее образование, 2009. — 392 с.
7. Бланк И.А. Финансовый менеджмент : учебный курс / И.А. Бланк. — [изд. второе, перераб. и доп.] — К. : Эльга, Ника—Центр, 2006. — 653 с.
8. Бланк И.А. Управление денежными потоками / И.А. Бланк. — К.: Ника — Центр Эльга, 2002. — 227с.
9. Бланк И.А. Управление финансовыми рисками / И.А. Бланк. — К. : Ника-Центр, 2005. — 600 с.
10. Бланк И. А. Управление финансовой стабилизацией предприятия / И. А. Бланк. — К. : Ника-Центр, Эльга, 2003. — 246 с.
11. Бор М.З. Менеджмент банков: организация, стратегия, планирование / М.З. Бор, В.В. Пятенко. — М.: ИКЦ «ДИС» 1997. — 288 с.
12. Банковское дело и финансирование инвестиций. Под ред. Н. Брука. Т.

1, Т. 2 — Вашингтон: Институт Экономического Развития Всемирного Банка, 1996. — 451 с.

13. Васюренко О. В. Банківські операції: навч. посібник / О. В. Васюренко. — К: Знання, 2000. — 243 с.

14. Волошин І. І. Аналіз грошових потоків комерційного банку/ І. І. Волошин // Вісник Національного банку України. — 2003. — № 2. — С.46-49.

15. Волошин И.В. Оценка банковских рисков: новые подходы : Наукове видання / И. В. Волошин; Мін-во освіти і науки України. — К.: Ника-Центр; Эльга, 2004.— 216 с.

16. Волошин І. В. Альтернативна модель строкових грошових потоків банку/ І. Волошин //Финансовые риски. — 2007. — № 3. — С.43-45.

17. Волошин І. Ціноутворення кредитів на основі підходу «грошовий потік під ризиком»: комплексний погляд на кредитний ризик і ризик ліквідності [Електронний ресурс] / І. Волошин // Вісник Національного банку України. - 2013. — № 6. — С. 26-29. — Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/j-pdf/Vnbu_2013_6_17.pdf

18. Гриценко А. А. Гроші. Пропозиція грошей і грошові агрегати / А. А. Гриценко, Т. О. Кричевська // Економічна теорія. — 2009. — № 4. — С. 90-111.

19. Дікань Л. В. Оцінка оптимальності руху товарних та фінансових потоків підприємства / Л. В. Дікань, В. А. Малахов // Фін.-кредит. діяльн.: пробл. теорії та практики. — 2011. — Вип. 2. — С. 140-148.

20. Дзюблюк О. В. Теоретичні аспекти визначення сутності банку і змісту банківської діяльності / О. В. Дзюблюк //Банківська справа. — 2001. — № 6. — С.5-11.

21. Дзюблюк О. В. Грошово-кредитне регулювання у механізмі забезпечення макроекономічної стабілізації і ефективності функціонування банківської системи України : монографія / О. В. Дзюблюк, Б. П. Адамик, Ю. М. Балянт, Г. Р. Галіцейська, Г. М. Забчук; ред.: О. В. Дзюблюк; Терноп. нац.

екон. ун-т. — Тернопіль, 2014. — 512 с.

22. Дзюблюк О. В. Банківська система України: становлення і розвиток в умовах глобалізації економічних процесів : монографія / О. В. Дзюблюк, Б. П. Адамик, Г. Р. Балянт, Ю. М. Галіцейська, Н. Д. Гандзола; ред.: О. В. Дзюблюк; Терноп. нац. екон. ун-т. — Т. : Астон, 2012. — 357 с.

23. Дзюблюк О. В. Банківські операції : підручник / О. В. Дзюблюк, Я. І. Чайковський, Н. Д. Галапуп, І. С. Кравчук, О. Л. Малахова, О. С. Пруський; Терноп. нац. екон. ун-т. — Т., 2009. — 696 с.

24. Доллан Є. Дж. Деньги, банковское дело и денежно-кредитная политика / Є. Дж. Доллан. Пер. с англ. В. Лукашевича и др.; Под общей ред. В. Лукашевича — Л., 1991. — 448 с.

25. Дороніна М. С. Управління економічними та соціальними процесами підприємства: Монографія / М. С. Дороніна. — Х.: ХДЕУ, 2002. — 432 с.

26. Єріс Л. М. Механізм бюджетного планування в банку/ Л.М.Єріс // Проблеми і перспективи розвитку банківської системи України: Зб. наук. праць. — Вип. 29. — Суми: ДВНЗ «УАБС НБУ», 2010. — С.148-159.

27. Єріс Л. М. Міжбанківські кредити у системі управління грошовими потоками банку / Л.М.Єріс // Науковий вісник Херсонського державного університету. — 2014. — № 9. — С.189-195.

28. Єріс Л. М. Теоретичні засади управління грошовими потоками банк в сучасних умовах розвитку банківського бізнесу [Електронний ресурс] / Л.М.Єріс // Глобальні та національні проблеми економіки. — 2014. — Випуск № 2. — Режим доступу до ресурсу: <http://www.global-national.in.ua>.

29. Жуков Е.Ф. Банки и банковские операции: учебник / под ред. Е.Ф. Жукова. — М.: Банки и биржи, 2005. — 423 с.

30. Жуков Е.Ф. Общая теория денег и кредита: учебник / под ред. Е.Ф.Жукова. — М.: Банки и биржи, ЮНИТИ, 2005. — 246 с.

31. Жулидова В. Ю. Управление денежным потоком коммерческого банка :

дис. канд. ек. наук : 08.00.10 / Виктория Юрьевна — Саратов, 2010. — 211 с.

32. Коваленко В. В. Управління фінансовою стійкістю банків: навч. посібник / В.В. Коваленко, М.І. Зверяков, О.С. Сергєєва. — Одеса: Атлант, 2014. — 492 с.

33. Банківське регулювання і нагляд: методологія та практика: монографія / за ред. проф. Коваленко В.В. — Одеса: Атлант, 2013. — 514 с.

34. Розвиток банківської системи в умовах формування нової архітектури фінансового ринку: монографія / за ред. проф. Коваленко В.В. — Одеса: Атланта, 2012. — 756 с.

35. Діяльність банків у забезпеченні сталого розвитку фінансового ринку України : монографія // за ред. проф. Коваленко В.В. — Одеса: Атлант, 2014. — 381 с.

36. Колодізєв О. М. Фінансовий менеджмент у банках: концептуальні засади, методологія прийняття рішень у банківській сфері : Навч. посіб. / О. М. Колодізєв, І. М. Чмутова, І. О. Губарева; Харк. нац. екон. ун-т. — Х. : ВД «ІНЖЕК», 2004. — 408 с.

37. Колодізєв О. М. Забезпечення умов стабільного функціонування банківського сектору України : монографія / О. М. Колодізєв, О. В. Бойко, І. О. Губарева, В. О. Дзеніс, В. В. Жуков, В. Ф. Колесніченко, І. Г. Курочкіна, О. В. Пересунько, Є. О. Полтавська, Ю. В. Прохорова. — Х. : ХНЕУ, 2010. — 310 с.

38. Колодізєв О. М. Обґрунтування системи показників для оцінювання якості фінансового планування в банку / О. М. Колодізєв, С. М. Киркач // Актуаліні проблеми економіки. — 2013. — № 12. — С. 195-207.

39. Конюховский П.В. Микроэкономическое моделирование банковской деятельности / П.В. Конюховский. — СПб: Питер, 2001. — 224 с.

40. Коробова Г.Г. Банковское дело: учебник / под ред. Г.Г. Коробовой. — М.: Юристъ, 2005. — 415 с.

41. Кох Т.У. Управление банком: в 5 кн., 6-ти частях / Пер. с англ. — Уфа: Спектр, 1993. — Ч. 1. — 164 с.

42. Кузнєцова Л.В. Фінанси банку: теорія, методологія, управління: дис... д-ра екон. наук: 08.00.08 / Л.В. Кузнєцова ; Одес. держ. екон. ун-т. — О., 2009. — 534 с.
43. Кузнєцова Л. В. Теоретико-методологічні засади фінансової діяльності банку : Монографія / Л. В. Кузнєцова. — Одеса: Видавництво «Атлант», 2009. — 325 с.
44. Лаврушин О.И. Банковское дело: учебник / [О.И. Лаврушин, И.Д. Мамонова, Н.И. Валенцева и др.]; под ред. проф. О.И. Лаврушина. — [6-е изд.]. — М.: КНОРУС, 2008. — 768 с.
45. Миловидов Д.А. Современное банковское дело: учебник / Д.А. Миловидов. — М.: ИНФРА-М, 2004. — 335 с.
46. Миллер Роджер Лерой. Современные деньги и банковское дело / Р. Л. Миллер, Д. Д. Ван-Хуз / Пер. с англ. — М. : ИНФРА-М, 2000. — XXIV, 856 с.
47. Мищенко С. В. Современные проблемы теории денег и денежного обращения : монография / С. В. Мищенко. — К. : Центр науч. исслед. Нац. банка Украины : Ун-т банк. дела, 2011. — 231 с.
48. Мищенко С.В. Современные проблемы регулирования денежного обращения / С.В. Мищенко / Фінансово-кредитна діяльність: проблеми теорії та практики. Збірник наукових праць. ХІБС УБС НБУ. Випуск 1 (12)/ 2012. — С. 227-232.
49. Мищенко С.В. Проблемы устойчивости денежного обращения / С.В. Мищенко. [Текст] : [монография]. — М.: Новое знание, 2014. — 399 с.
50. Мищенко С. В. Роль денежного обращения в обеспечении конкурентоспособности экономики / С. В. Мищенко / Стратегическое управление организациями: методы повышения конкурентоспособности: сборник научных трудов. — СПб.: Изд-во Политехн. ун-та, 2014. — С.201-209.
51. Гроші та кредит: підручник / [М. І. Савлук, А. М. Мороз, І. М. Лазепко та ін]; за заг. ред. проф. М. І. Савлука. — [4-те вид.]. — К.: КНЕУ, 2006. — 744 с.

52. Банківські операції: підручник / [А. М. Мороз, М. І. Савлук, М. Ф. Пуховкіна та ін.]; за заг. ред. А. М. Мороза. — [3-тє вид.]. — К.: КНЕУ, 2008. — 608 с.

53. Олексіч Д. В. Методичні засади оцінки вартості банківського бізнесу : дис. ... канд. економ. наук : 08.00.08 / Олексіч Дмитро Володимирович — Суми, 2008. — 248 с.

54. Паньков А.Е. Бухгалтерский учет денежных потоков банка (управленческий аспект) : дис. канд. эк. наук : 08.00.12 / Паньков Алексей Евгеньевич — Новосибирск, 2001. — 157 с.

55. Полфреман Д. Основы банковского дела : учебник / Д. Полфреман, Ф. Форд ; пер. с англ. А. Дорошенко. — М. : ИНФРА-М, 1996. — 622 с.

56. Поморина М.А. Концепция финансового управления в системе стратегического менеджмента банка: дис. доктора. эк. наук : 08.00.10 / Поморина Марина Александровна — Москва, 2008. — 336 с.

57. Поморина М.А. Планирование как основа управления деятельностью банка / М. А. Поморина. — М. : Финансы и статистика, 2002. — 384 с.

58. Роуз Питер С. Банковский менеджмент. Предоставление финансовых услуг. Пер. с англ. со 2-го изд. — М.: Дело, 1997. — 768 с.

59. Синки Дж. Ф., мл. Управление финансами в коммерческих банках: Пер. с англ. 4-го перераб. изд. / Под ред. Р.Я.Левиты, Б.С.Пинскера. — М.: Catallaxy, 1994. — 820 с.

60. Усоскин В. М. Современный коммерческий банк: Управление и операции. изд.4, стереотип. / В. М. Усоскин — М.: Дело, 2014. —328 с.

61. Филимонова-Арутюнова К.К. Управление ликвидностью коммерческого банка : дисс. на соискание науч. степени канд. экон. наук : спец. 08.00.10 «Финансы, денежное обращение и кредит» / К. К. Филимонова-Арутюнова. — Ростов-на-Дону, 2005. — 269 с.

62. Блауг М. Экономическая мысль в ретроспективе: пер. с англ./ М. Блауг. — 4-е изд. — М.: Дело, 1994. — 720 с.

63. Гильмиярова М. Р. Истоки и развитие концепции денежных потоков [Электронный ресурс] / М. Р. Гильмиярова // Серия «Экономические и технические науки». — 2014. — Режим доступа до ресурсу: http://pskgu.ru/projects/pgu/storage/wt/wet05/wet05_05.pdf.

64. Грапко Н.В. Вартісно-орієнтований підхід в управлінні фінансами підприємств [Електронний ресурс] / Н. В. Грапко // Наукові праці КНТУ. Економічні науки. — 2010. — Режим доступа до ресурсу: http://www.kntu.kr.ua/doc/zb_17_ekon/stat_17/35.pdf.

65. Енциклопедія банківської справи України / Редкол.: В.С. Стельмах (голова) та ін. — К.: Молодь, Ін Юре, 2001. — 680 с.

66. Кириченко О. А. Казначейство банку: Навч. посіб. / О.А.Кириченко, М. П.Денисенко, А. П. Гречан та ін. — К.: Центр учбової літератури, 2010. — 464 с.

67. Ковалев В. В. Управление денежными потоками, прибылью и рентабельностью / В. В. Ковалев : Учебно-практ. пособие. М.: ТК Велби, Изд-во «Проспект», 2008. — 127 с.

68. Волков А.Н. Финансовые методы оценки ликвидности коммерческого банка : дис. канд. эк. наук : 08.00.10 / Волков Алексей Николаевич — Екатеринбург, 2006. — 191 с.

69. Коваль В. М. Грошові потоки в механізмі функціонування комерційного банку / В. М. Коваль // Вісник Української академії банківської справи. — 2000. — №1. — С. 48—50.

70. Маслов Ю. К. Фінансові та грошові потоки в діяльності банку / Ю. К. Маслов // Науковий вісник. ОДЕУ. Всеукраїнська асоціація молодих науковців. — Науки: економіка, політологія, історія. — 2006. — № 4 (24). — С. 201—209.

71. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 13 «Фінансові інструменти» [Електронний ресурс] / Наказ Міністерства фінансів України від 30.11.2001 № 559. — Режим доступа до ресурсу: zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1050—01.

72. Про банки і банківську діяльність [Електронний ресурс] / Закон України від 07.12.2000 № 2121 / Режим доступу до ресурсу: <http://zakon.rada.gov.ua>.

73. Щодо організації процесу формування управлінської звітності в банках України [Електронний ресурс] / Методичні рекомендації, схвалені Постановою Правління НБУ від 06.09.2007 № 324. — Режим доступу до ресурсу: // <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=v0324500-07>.

74. Про порядок складання і оприлюднення фінансової звітності банків України [Електронний ресурс] / Інструкція, затверджена постановою Правління НБУ від 27.12.2007 № 480 — Режим доступу до ресурсу: <http://zakon1.rada.gov.ua>.

75. Васильєва Т. А. Механізм розрахунку чистого грошового потоку банківського бізнесу / Т. А. Васильєва, С. В. Леонов, Д. В. Олексіч // Вісник Української академії банківської справи. — 2009. — № 1. — С. 29—34.

76. Вартість банківського бізнесу : монографія / ред.: А. О. Єпіфанов, С. В. Леонов. — Суми: ДВНЗ "УАБС НБУ", 2011. — 296 с.

77. Сергеева О. С. Економічна сутність грошових потоків та їх роль у функціонуванні банків / О. С. Сергеева // Науковий вісник ОНЕУ. Всеукраїнська асоціація молодих науковців. Науки: економіка, політологія, історія. — № 21 (173). — Одеса, 2012. — С.141-147.

78. Сергеева О.С. Обґрунтування економічної сутності грошових потоків банків / О. С. Сергеева // Міжнародна науково-практична конференція [Актуальні проблеми розвитку економіки в умовах глобалізації]. — Тернопіль, 2012. — С. 472-474.

79. Worrell Delisle Quantitative assessment of the Financial Sector: an integrated approach. — IMF Working Paper WP/04/153.

80. Криклій О. А. Фінансовий менеджмент банку : навчальний посібник / І. В. Сало, О. А. Криклій. — Суми : ВТД «Університетська книга», 2007. — 314 с.

81. Гайдунько Д. В. Маркетинговый анализ клиентской базы банка : дис. канд. эк. наук : 08.00.10 / Гайдунько Дмитрий Владимирович — Москва, 2002. — 157 с.
82. Федірко В. Визначення критеріїв сегментації клієнтів банку: проблеми та перспективи / В. Федірко // Науковий вісник ВНУ ім. Лесі Українки. — 2009. — № 7. — С. 32—37
83. Климушка Т. Підходи до сегментації корпоративних клієнтів банків / Т. Климушка // Банківська справа. — 2007. — № 2. — С.37—44.
84. Баланчук Д. В. Сегментування корпоративних клієнтів банку / Д. В. Баланчук // Формування ринкових відносин в Україні. — 2011. — № 5. — С. 141—144.
85. Гайдунько Д.В. Методика анализа клиентской базы банка / Д.В. Гайдунько // Банковские услуги. — 2001. — № 11. — С. 13- 25.
86. Про Національний банк України [Електронний ресурс] / Закон України від 20.05.1999 № 679 / Режим доступу до ресурсу: zakon.rada.gov.ua/go/679—14.
87. Сергеева О.С. Вплив інформаційних технологій в управлінні грошовими потоками банку / О.С. Сергеева // Науковий фаховий журнал «Економічний часопис — XXI». — 2013. — №3—4(2). — С.39-42.
88. Сергеева О.С. Структуризація чинників, що впливають на динамічність грошових потоків банку / О. С. Сергеева // Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія «Економічні науки». — Випуск 9 (частина 2). — Херсон, 2014. — С.75-77.
89. Тажин Ю. А. Принцип активного управления денежными потоками, отражающий необходимость адаптивного выбора технологий, инструментов и методов с учётом стратегических приоритетов развития коммерческого банка [Електронний ресурс] / Режим доступу до ресурсу: http://www.rusnauka.com/31_NNM_2013/Economics/1_146349.doc.htm.
90. Тажин Ю. А. Активное управление денежными потоками коммерческого банка на основе системного подхода [Електронний ресурс] / Ю.

А. Тажин — Режим доступу до ресурсу:
http://www.rusnauka.com/30_OINXXI_2013/Economics/1_146350.doc.htm.

91. Гарбар Ж. В. Концептуальні засади формування моделі управління грошовими потоками комерційного банку [Електронний ресурс] / Ж. В. Гарбар, О. А. Кринець. — Режим доступу до ресурсу: <http://www.nbuiv.gov.ua>.

92. Харченко В.А. Система управління грошовими потоками підприємства / В.А. Харченко // Вісник економічної науки України. — 2011. — № 1 (19). — С. 161—164.

93. Пушкарь І.В. Створення системи управління грошовими потоками підприємства, як запорука фінансової стабільності підприємства [Електронний ресурс] / І.В.Пушкарь, Д.Ю.Сидоренко — Режим доступу до ресурсу: http://www.rusnauka.com/11_NPE_2013/Economics/7_134224.doc.htm.

94. Кіюта С.В. Особливості управління грошовими потоками підприємства [Електронний ресурс] / С.В.Кіюта — Режим доступу до ресурсу: <http://eztuir.ztu.edu.ua/6828/1/125.pdf>.

95. Гутова А.В. Управление денежными потоками: теоретические аспекты [Електронний ресурс] / А.В.Гутова — Режим доступу до ресурсу: <http://www.finman.ru/articles/2004/4/2302.html>.

96. Синкина А. А. Управление денежными потоками (на примере промышленных предприятий Кемеровской области): дис. канд. эк. наук : 08.00.10 / Синкина Анастасия Александровна — Кемерово, 2006. — 167 с.

97. Бугай В.З. Фінансове планування і управління на підприємствах [Електронний ресурс] / В.З.Бугай — Режим доступу до ресурсу: http://pfor.com/book_200.html.

98. Яструбецька Л. С. Організаційно-економічний механізм управління грошовими потоками промислових підприємств України : дис. канд. эк. наук : 08.02.03 — Львів, 2006. — 192 с.

99. Поддєрьогін А.М. Ефективність управління грошовими потоками підприємства / А.М. Поддєрьогін, Я.І. Невмержицький // Фінанси України. — 2007. — №11. — С. 119—127.

100. Сокур С. Как строить систему управления: прагматичный подход [Электронный ресурс] / С. Сокур, О. Коваленко — Режим доступа до ресурсу: <http://www.management.com.ua/ims/ims100.html>.

101. Філіна С.В. Порівняльна характеристика основних підходів до управління [Електронний ресурс] / С. В. Філіна — Режим доступа до ресурсу: <http://viem.edu.ua/konf2/art.php?id=1105>.

102. Репин В.В. Процессный подход к управлению. Моделирование бизнес-процессов / В. В. Репин. — М. : РИА «Стандарты и качество», 2004. — 408 с.

103. Сергеева О. С. Принципы управління грошовими потоками банку в сучасних умовах / О. С. Сергеева // Міжнародна науково-практична конференція [Сучасні проблеми інвестиційної діяльності в Україні] (18-19 січня 2013 р.). — Київ, 2013. — С.54-56.

104. Козлов В. А. Методика процессного подхода как инструмента совершенствования организации управления промышленным предприятием : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. ек. наук : спец. 08.00.05 «Экономика и управление народным хозяйством (экономика, организация и управление предприятиями, отраслями и комплексами — промышленность)» / Козлов Владимир Александрович — Санкт—Петербург, 2009. — 23 с.

105. Перегудов Ф.И. Введение в системный анализ / Ф. И. Перегудов, Ф.П. Тарасенко. — М.: Высшая школа, 1989. — 500с.

106. Исько А.П. Сущность системного подхода [Электронный ресурс] / А. П. Исько, М.А.Карнаушенко, Т.Л. Федосеева — Режим доступа до ресурсу: http://www.rusnauka.com/14_NPRT_2010/Economics/66297.doc.htm.

107. Сергеева О.С. Формирование модели управления денежными потоками банковского учреждения / О.С. Сергеева // Міжнародна науково-практична конференція [Перспективи інвестиційних рішень у бізнесі та управлінні проектами] (16-17 жовтня 2014 року). — Одеса, 2014. — С. 57-59.

108. Щодо організації та функціонування систем ризик-менеджменту в банках України [Електронний ресурс] : методичні рекомендації, схвалені постановою Правління НБУ від 02 серпня 2004 № 361 — Режим доступу до ресурсу: <http://zakon.nau.ua/doc/?uid=1045.5945.1&nobreak=1>.

109. Банківський менеджмент: питання теорії та практики : монографія / О. А. Криклій, Н. Г. Маслак, О. М. Пожар, Н. Г. Євченко, Т. Г. Савченко. — Суми : ДВНЗ «УАБС НБУ», 2011. — 152 с.

110. Примостка Л. О. Фінансовий менеджмент в банку : навч. посіб. / Л. О. Примостка; Мін-во освіти і науки України; КНЕУ. — К. : КНЕУ, 2003. — 468 с.

111. Примостка Л. О. Управління банківськими ризиками : навчальний посібник / Л. О. Примостка; Мін-во освіти і науки України, КНЕУ. — К.: КНЕУ, 2007. — 600 с.

112. Киця Д. К. Механізм управління грошовими потоками банку [Електронний ресурс] / Д. К. Киця // Управління розвитком. — 2014. — № 2. — С. 137—141. — Режим доступу до ресурсу: http://nbuv.gov.ua/j-pdf/Uproz_2014_2_56.pdf

113. Сергеева О.С. Методичні основи формування стратегічного управління грошовими потоками / О. С. Сергеева // Всеукраїнська науково-практична конференція [Перспективи управлінської діяльності суб'єктів господарювання]. — Черкаси, 2012. — С. 62-64.

114. Балабанов И. Т. Основы финансового менеджмента: учебное пособие / И. Т. Балабанов. — М.: Финансы и статистика, 1998. — 477 с.

115. Алавердов А. Р. Финансовый менеджмент в банке: учебно—практическое пособие / А. Р. Алавердов; Мин—во общего и проф. образования РФ, Междун. академия наук высшей школы, МГУ экономики. — 1998. — 104 с.

116. Ильясов С.М. Управление активами и пассивами банков / С.М. Ильясов // Деньги и кредит. — 2000. — № 5. — С. 20—27.

117. Сергєєва О. С. Інформаційно-технологічне забезпечення управління грошовими потоками банків / О.С. Сергєєва // Міжнародна науково-практична конференція [Соціально-економічні трансформації в умовах глобалізації: світовий та вітчизняний виміри] (1-2 березня 2013 р.). — Херсон, 2013. — С.214-216.

118. Сергєєва О.С. Інформаційні технології як фактор конкурентоспроможності банку на ринку банківських послуг / О.С.Сергєєва // Матеріали четвертої науково-практичної конференції [Інституційні засади функціонування економіки в умовах трансформації (частина 3)]. — Одеса, 2010. — С. 30-32.

119. Current state and perspectives of enterprises development in conditions of international economic activity: monograph. Matej Bel University, Banska Bastrica, Slovakia, 2013. — P.157-165.

120. Макроекономічні показники [Електронний ресурс] — Режим доступу до ресурсу: http://www.bank.gov.ua/control/uk/publish/category?cat_id=57896

121. Коваленко В.В. Основні параметри монетарної політики в умовах посткризового розвитку фінансової системи /В.В.Коваленко, О.С. Сергєєва // Міжнародна науково-практична конференція [Сучасні проблеми та механізм фінансового управління] (12—13 лютого 2013 р.) Науково—дослідний центр Індустріальних проблем розвитку НАН України, м. Харків, 2013. — С.348-352.

122. Економічна статистика / Зовнішньоекономічна діяльність [Електронний ресурс] — Режим доступу до ресурсу: <http://www.ukrstat.gov.ua>

123. Фінанси [Електронний ресурс] — Режим доступу до ресурсу: <http://www.ukrstat.gov.ua>

124. Демографічна та соціальна статистика / Населення та міграція [Електронний ресурс] — Режим доступу до ресурсу: <http://www.ukrstat.gov.ua>

125. Демографічна та соціальна статистика [Електронний ресурс] — Режим доступу до ресурсу: <http://www.ukrstat.gov.ua>

126. Доходи та витрати населення [Електронний ресурс] — Режим доступу до ресурсу: http://www.bank.gov.ua/control/uk/publish/category?cat_id=57896

127. Стратегія реформування системи захисту прав споживачів на ринках фінансових послуг на 2012-2017 роки [Електронний ресурс] // Схвалено розпорядженням Кабінету Міністрів України від 31 жовтня 2012 р. № 867—р — Режим доступу до ресурсу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/867—2012—%D1%80>.

128. Про систему гарантування вкладів фізичних осіб [Електронний ресурс] / Закон України від 23.02.2012 № 4452 — Режим доступу до ресурсу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/4452—17>.

129. Дані фінансової звітності банків України [Електронний ресурс] — Режим доступу до ресурсу: http://bank.gov.ua/control/uk/publish/category?cat_id=64097.

130. Коваленко В.В. Реформування банківської системи України в умовах фінансових глобалізаційних викликів / В.В. Коваленко, О. С. Сергєєва // Міжвузівська науково-практична інтернет-конференція [Економіка і фінанси: аналіз тенденцій та перспективи розвитку] (20 жовтня 2014 року). — Днепропетровськ, 2014. — С.29-33.

131. Коваленко В.В. Банковский капитал в системе управления денежными потоками банковской деятельности / В.В. Коваленко, О. С. Сергєєва // Научно-теоретический и практический журнал «Оралдын Фылым Жаршысы». — Уральск, 2013. — № 29(77). — С. 71-78.

132. Сергєєва О. С. Капитализация банков как составляющая стратегии управления денежными потоками банков / О.С. Сергєєва // Всеукраїнська науково-практична інтернет-конференція [Сучасні тенденції економічного та соціального розвитку: держава, регіон, підприємства] (19 лютого 2014 року). — Луганськ, 2014. — С.124-125.

133. Сучасний стан, проблеми та тенденції розвитку суб'єктів фінансового ринку: колективна монографія / за ред. К.Ф. Ковальчука. — Павлоград: АРТ СИНТЕЗ — Т. — 2014. — С.79-87.

134. Інформація щодо підтримання Національним банком України ліквідності банків через різні інструменти [Електронний ресурс] — Режим доступу до ресурсу: <http://www.bank.gov.ua/doccatalog/document?id=11036346>.

135. Статистика індикаторів фінансової стійкості [Електронний ресурс] — Режим доступу до ресурсу: http://bank.gov.ua/control/uk/publish/category?cat_id=44575.

136. Кредити, надані депозитними корпораціями (крім Національного банку України) [Електронний ресурс] — Режим доступу до ресурсу: http://bank.gov.ua/control/uk/publish/category?cat_id=12063884.

137. Сергєєва О. С. Використання системного підходу в аналітичному забезпеченні управління грошовими потоками банків / О. С. Сергєєва // Науковий вісник Херсонського державного університету. — Херсон, 2014. — Випуск 7 частина 5 — С.152-155.

138. Житний П. Є. Організаційна структура банку та її вплив на фінансову стійкість / П. Є. Житний, В. В. Тищенко // Незалежний аудитор . — 2012. — № 2. — С. 20-25.

139. Аналіз банківської діяльності [Текст] : навчальний посібник/ НБУ; ред. У. Я. Грудзевич. — К.: УБС НБУ, 2007. — 222 с. — (Сертифікований український банківський аудитор 4).

140. Аналіз банківської діяльності [Текст] : підручник/ Мін-во освіти і науки України, КНЕУ; ред. А. М. Герасимович. — К.: КНЕУ, 2005. — 599 с.

141. Глущенко В. В. Анализ и регулирование деятельности коммерческого банка: научное издание / В. В. Глущенко, Н. А. Кизим, Ч. Хонгвен. — Х.: Бизнес Информ, 2000. — 76 с.

142. Косова Т. Д. Аналіз банківської діяльності [Текст] : навчальний посібник/ Т. Д. Косова; Мін-во освіти і науки України, Донецький держ. ун-т економіки і торгівлі ім. М. Туган-Барановського. — К.: ЦУЛ, 2008. — 486 с.

143. Парасій-Вергуненко І. М. Аналіз банківської діяльності: навчально-методичний посібник [Текст] / І. М. Парасій-Вергуненко; Мін-во освіти і науки України, КНЕУ. — К.: КНЕУ, 2003. — 347 с.

144. Савицкая Г. В. Анализ хозяйственной деятельности предприятия [Текст] : учебник / Г. В. Савицкая. — Минск : Новое знание, 2000. — 688 с.

145. Тиркало Р. І. Фінансовий аналіз комерційного банку: основи теорії, експрес-діагностика, рейтинг / Р. І. Тиркало, З. І. Щибиволок. — К.: Слобожанщина, 1999. — 236 с.

146. Шеремет А. Д. Методика финансового анализа / А. Д. Шеремет, Р.С.Сайфулин. — М.: Инфра-М, 1995. —176 с.

147. Щербакова Г. Н. Анализ и оценка банковской деятельности (на основе отчетности, составляемой по российским и международным стандартам) [Текст] / Г. Н. Щербакова. — М.: Вершина, 2007. — 464 с.

148. Бланк И.А. Основы финансового менеджмента: В 2 т. Т. 1 / И. А. Бланк. — К.: Ника-Центр: Эльга, 2001. — 592 с.

149. Єріна А.М. Статистичне моделювання та прогнозування: навчальний посібник / А. М. Єріна; КНЕУ. — К.: КНЕУ, 2001. — 170 с.

150. Мармоза, А.Т. Терія статистики: підручник/ А. Т. Мармоза. — 2-ге вид, переробл. і доп. — К.: ЦУЛ, 2013. — 592 с.

151. Руденко, В. М. Математична статистика: навчальний посібник / В. М. Руденко. — К.: ЦУЛ, 2012. — 304 с.

152. Гмурман В. Е. Теория вероятностей и математическая статистика — М., Высш.шк., 2003.— 479 с.

153. Бондар О. А. Інтерпретаційний схематизм управління економічними системами : монографія / О. А. Бондар. — К. : Науковий світ, 2013. — 121 с.

154. Грін В. Г. Економетричний аналіз: Пер. з англ. / В. Г. Грін. — К.: Основи, 2005. — 1197 с.

155. Мних Є.В. Економічний аналіз: Підручник / Є.В. Мних. — К.: Центр навчальної літератури, 2011. — 412 с.

156. Примостка Л. О. Аналіз банківської діяльності: сучасні концепції, методи та моделі / Л. О. Примостка; Київ. нац. екон. ун-т. — К., 2002. — 313 с.
157. Банківські ризики : теорія та практика управління: монографія/ Л. О. Примостка, О. В. Лисенюк, О. О. Чуб; Мін-во освіти і науки України, ДВНЗ «КНЕУ ім. Вадима Гетьмана». — К.: КНЕУ, 2008. — 456 с.
158. Банковские риски: учебное пособие / Финансовая академия при правительстве РФ; ред. О. И. Лаврушин. — М.: КНОРУС, 2008. — 232 с.
159. Беляков А. В. Банковские риски: проблемы учёта, управления и регулирования: методическая разработка/ А. В. Беляков. С М.: БДЦ-пресс, 2004. — 256 с.
160. Ризик-менеджмент у банку: теорія та організація: монографія/ О. А. Криклій [~та ін.~]; Державний вищий навчальний заклад «Українська академія банківської справи Національного банку України». - Суми: Корпункт, 2014. — 192 с.
161. Хайлук С. О. Параметричні методи оцінки ефективності банківської діяльності / С. О. Хайлук //Проблеми і перспективи розвитку банківської системи України: збірник тез доповідей XIII Всеукраїнської науково—практичної конференції (28—29 жовтня 2010 р.) : у 2 т. / Державний вищий навчальний заклад «Українська академія банківської справи Національного банку України». — Суми: ДВНЗ «УАБС НБУ», 2010. — Т. 1. — С. 141-143.
162. Battese G. A Model for technical inefficiency effects in a stochastic frontier production function for panel data / G.Battese, T.Coelli // Empirical Economics. — 1995. — № 20. —Р. 325—332.
163. Frontier V4.1 [Electronic resource].— Mode of Access: <http://www.uq.edu.au/economics/cera/frontier.php>. — Title from the screen
164. Леонов С. Ефективність банківського бізнесу в Україні: стохастичний фронтірний аналіз / С. Леонов, Т. Васильєва, А. Буряк // Вісник Національного банку України. — 2013. — № 6. — С. 19-25
165. Шараєвський Д.В. Концептуальна схема оцінки ефективності діяльності комерційних банків за допомогою методів граничного аналізу / Д.В.

Шараєвський // Проблеми науки: міжгал. наук.-практ. журнал. — К.: КиївЦНТЕІ. — 2011. — №7. — С. 41-48.

166. Шараєвський Д. В. Методи оцінки ефективності діяльності банків / Д.В. Шараєвський // Формування ринкових відносин в Україні: Зб. наук. праць. — К.: НДЕІ. — 2008. — №9 (100). — С. 17—22.

167. Хайлук С. О. Використання непараметричних методів оцінки ефективності, результативності та продуктивності діяльності вітчизняних банків / С. О. Хайлук, Т. М. Мельник // Актуальні проблеми економіки. — 2010. — № 11. — С. 263—272.

168. Хайлук С. О. Особливості вибору методу оцінки ефективності банківської діяльності [Електронний ресурс] / С. О. Хайлук, С. М. Новак // Ефективна економіка. — 2010. — № 8. — Режим доступу до ресурсу: <http://www.economy.nayka.com.ua>.

169. Хайлук С. О. Оцінка ефективності діяльності банків: порівняльний аналіз методів та моделей / С. О. Хайлук // Збірник наукових праць ХІБС УБС НБУ “Фінансово—кредитна діяльність: проблеми теорії та практики”. — Харків, 2010. — Випуск № 1 (8) : в 2 ч. — Ч. 2. — С. 112-118.

170. Barr, R. S., Seiford, L. M., Siems, T. F. (1994) Forecasting Bank Failure: A Non-Parametric Approach, *Recherches Economique de Louvain* 60, pp. 411-429.

171. Farrell, P. DEA in production center: An input-output mode / P. Farrell // *Journal of Econometrics*. — 1957. — Vol. 3. — Pp. 23-49.

172. Staub R. сВ. Evolution of bank efficiency in Brazil: a DEA approach/ R. B. Staub, G. Souza, B. M. Tabak // *Central Bank do Brazil:a Working Paper Series*. — 2009. — №200. — p. 48.

173. Sufian, F. Modeling banking sector efficiency: a DEA and time series approach / F. Sufian // *Ekonomika*. — 2010. — №89. — Pp. 111-119.

174. Лисситса А. Анализ оболочки данных (DEA) — современная методика определения эффективности производства / А. Лисситса, Т.Бабичева [Електронний ресурс] — Режим доступу до ресурсу: <http://www.iamo.de/dok/dp50.pdf>

175. Berger, A. Efficiency of financial institutions: International survey and directions for future research [Text] / A. Berger, D. Humphrey // *European Journal of Operational Research*. — April 1997. — V. 98(2). — P. 175—212

176. Буряк А. В. Теоретичні підходи до визначення змісту банківської діяльності [Електронний ресурс] / А. В. Буряк // *Ефективна економіка*. — 2011. — № 10. — Режим доступу до ресурсу: <http://www.economy.nayka.com.ua/index.php?operation=1&iid=727>

177. Гальперин И. М. Микроэкономика: В 2-х т. / Общая редакция В. М. Гальперина. СПб.: Экономическая школа. 1999. Т. 1. — 349 с.

178. Douglas P. «The Cobb-Douglas Production Function Once Again: Its History, Its Testing, and Some New Empirical Values», *The Journal of Political Economy*, Vol.84, № 5, 1976

179. Павлюк Д. В. Статистическое исследование эффективности деятельности Банков в Российской Федерации : дис. канд. эк. наук : 08.00.12 / Павлюк Дмитрий Владимирович — Москва, 2006. — 157 с.

180. Diewert W. An Application of the Sheppard Duality Theorem: A Generalized Leontief Production Function, *The Journal of Political Economy*, Vol.79, № 3, 1971

181. Сергеева О. С. Використання методів якості управління грошовими потоками банків при визначенні динамічного векторного показника / О. С. Сергеева // Електронне фахове видання «Глобальні та національні проблеми економіки» Миколаївського національного університету ім. В.О.Сухомлинського. — Випуск № 2. — грудень 2014 р.

182. Кравченко Е. В. Финансовое планирование и бюджетирование в системе управления банком / Е. В. Кравченко // *Актуальные проблемы учета, экономического анализа и финансово—хозяйственного контроля деятельности организацией* : материалы III международной научно—практической конференции. — Воронеж, 2010. — С. 142-144.

183. Дребот Н. П. Актуальні проблеми планування банківської діяльності та шляхи їх вирішення / Н. П. Дребот, Н. Р. Галайко, О. Р. Галько // Науковий вісник НЛТУ України. — 2011. — № 21.14. — С. 191—199

184. Кузнецова И. Д. Управление денежными потоками предприятия / И. Д. Кузнецова ; под ред. Ильченко А. Н.; Иван. гос. хим.—технол. ун—т. — Иваново, 2008. — 191 с.

185. Орлова В. В. Механізм управління грошовими потоками готельного комплексу / В. В. Орлова, С. П. Оришко // Карпатський край. — 2013. — № 1. — С. 167-176.

186. Бертонеш М. Управление денежными потоками : пер. с англ. / М. Бертонеш. — М. и др.: Питер, 2004 . — 238 с.

187. Сергеева О. С. Роль планування та контролю над грошовими потоками банківських установ / О. С. Сергеева // Науковий вісник ОНЕУ. Всеукраїнська асоціація молодих науковців. Науки: економіка, політологія, історія. — № 27 (206) Одеса, 2013 — С.101-110.

188. Сергеева О. С. Стратегія фінансового управління в банку / О. С. Сергеева // Науковий вісник ОДЕУ. Всеукраїнська асоціація молодих науковців. Науки: економіка, політологія, історія. — № 19(56) Одеса. — 2007. — С. 64-70.

189. Вожжов А. Використання змінної частини поточних пасивів банків як інвестиційних ресурсів / А. Вожжов // Вісник НБУ. — 2003. — №12. — С. 18-21.

190. Сергеева О. С. Ризик-орієнтований підхід до управління грошовими потоками банку / О. С. Сергеева // Науковий журнал «Вісник Одеського національного університету. Економіка». — Одеса, 2014. — Том 19. — № 1. — С.134-136.

191. Про порядок регулювання діяльності банків в Україні [Електронний ресурс] : Інструкція, затверджена постановою Правління Національного банку України від 28.08.2001 № 368. – Режим доступу до ресурсу: <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=z0841-01>.

192. Про регулювання Національним банком України ліквідності банків України [Електронний ресурс] : Положення, затверджене постановою Правління Національного банку України від 30.04.2009 № 259. – Режим доступу до ресурсу: <http://zakon.nau.ua/doc/?code=z0410-09>.

193. Система оцінки ризиків [Електронний ресурс] : Рекомендації, схвалені постановою Правління Національного банку України від 15.03.2004 № 104. – Режим доступу до ресурсу: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=v0104500-04>.

194. Щодо порядку проведення стрес-тестування в банках України [Електронний ресурс] : Рекомендації, схвалені постановою Правління Національного банку України від 6.08.2009 № 460. – Режим доступу до ресурсу: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=v0460500-09>

195. Сергєєва О. С. Регулювання грошових потоків банківської установи інструментами ризик-менеджменту / О. С. Сергєєва // Науковий фаховий журнал «Економічний форум» Луцький Національний технічний університет. — 2013. — № 4. — С.228-232.

196. Ребрик М. А. Методичне забезпечення стрес-тестування ринкових ризиків банку [Електронний ресурс] / М.А.Ребрик — Режим доступу до ресурсу: <http://www.global-national.in.ua/archive/2-2014/233.pdf>.

197. Управління ризиками банків монографія : у 2-х т. Т. 2 : Управління ринковими ризиками та ризиками системних характеристик / А. О. Єпіфанов, Т. А. Васильєва, С. М. Козьменко ; ред.: А. О. Єпіфанов, Т. А. Васильєва. — Суми : ДВНЗ «УАБС НБУ», 2012. — 299 с.

198. Сергєєва О. С. Формування і регулювання грошових потоків інструментами ризик-менеджменту / О. С. Сергєєва // VIII Міжнародна науково-практична конференція [Трансформаційні процеси в економіці держави та регіонів] (24-25 жовтня 2013 р.). — Запоріжжя, 2013. — С. 378-379.

199. Хан Д. Планирование и контроль: концепция контроллинга / Д. Хан: Пер. с нем. / Под ред. и с предисл. А. А. Гурчака, А.Г. Головоча, М.Л. Лукашевича. – М.: Финансы и статистика, 1997. – 800 с.
200. Майер Э. Контроллинг как система мышления и управления: пер. с нем. Ю.Г. Жукова, С. Н. Зайцева / Под ред. С.А. Николаевой. – М.: Финансы и статистика. 1993. – 93 с.
201. Фольмут Х.Й. Инструменты контроллинга от А до Я / Пер с нем. М.Л. Лукашевича и Е.Н. Тихоненковой. – М.: Финансы и статистика, 2001. – 288 с.
202. Манн Р. Контроллинг для начинающих: пер. с нем. Ю.Г. Жукова / Под ред. В.Б. Ивашкевича. – 2-е изд. перераб. и доп. – М.: Финансы и статистика, 1995. – 304 с.
203. Райхман Т. Менеджмент и контроллинг: Одны цели – реальные пути и инструменты / Т. Райхман // Международный бухгалтерский учет. – 1999. – №5. – С. 40-52.
204. Бабяк Н. Д. Фінансовий контролінг у транснаціональних корпораціях і холдінгах / Н. Д. Бабяк, Н. Ю. Буратчук // Фінанси України. – 2012. – № 3. – С. 110-117.
205. Васильєва Т. Фінансовий контролінг як інструмент управління економічними процесами на підприємстві / Т. Васильєва, О. Рябенков // Вісник Української академії банківської справи. – 2014. – № 1. – С. 84-90.
206. Гриценко Л. Л. Контролінг грошових потоків підприємств / Л. Л. Гриценко, І. М. Боярко, В. В. Роєнко // Актуальні проблеми економіки. – 2010. – №3. – С. 148-155.
207. Нагорний Є. Діалектика змісту та функцій фінансового контролінгу на сучасному етапі / Є. Нагорний // Ринок цінних паперів. Вісник Державної комісії з цінних паперів та фондового ринку. – 2012. – №7. – С. 19-25.
208. Терещенко О. О. Системи показників у концепції фінансового контролінгу у сфері бізнесу / О. О. Терещенко, М. В. Стецько // Фінанси

України. – 2013. – № 11. – С. 66-84.

209. Шульга Н. П. Банківський контролінг : підручник / Шульга Н. П. – К. : Київ. нац. торг.- екон. ун-т, 2011. – 438 с.

210. Ковалев А. Архитектура банковского контроллинга [Электронный ресурс] / А.Ковалев. – Режим доступа к ресурсу: [www: gaap.ru](http://www.gaap.ru).